

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:

Széchenyi-téren, a hídkaputól kimenet balra a 24. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint 3-szor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délel. Ára évfolyamra 3 ft. o. é. Hirdetési ár: 5 hasábos sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr., 3-ör 5 kr. o. é. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivataltól kezeletik.

A „nyilttéri” cikkek sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Előfizetési díj

K. KÖZLÖNY

1865-dik évi folyamára.

Egészévre . . . 12 forint.

Félévre . . . 6 „

Évfolyamra . . . 3 „

Az előfizetési pénz kiadó Stein János közepütczei könyvkereskedésébe küldendő, hol a megrendelt példány pontos megküldéséről intézkedve van.

Politikai szemle.

Berlin, jan. 31.

A berlini lapok magatartása.

Mióta a porosz képviselet összetelt s a szabadelvűek és Grabow szavai elhangzottak, az európai sajtó növekedő figyelemmel tekint Berlin felé. Ugy hisszük nem leendő érdektelen, ha a hazai közönséget az itteni politikai lapok gondolkozásáról értesítjük.

Érdekesen állítja össze különösen a „Volks Zeitung” a porosz osztrák szövetséget illető politikai nézeteket.

A nevezett néplap e tekintetben három osztályt igyekszik felvenni.

Az első osztályba tartoznak azok, „kik e szövetséget Németország hatalmának fentartásáért tartják szükségesnek.”

E nézet szerint „Austria és Poroszország egymás elleni harca és féltékenysége mindig csak Németország gyengülését s tekintélyének alásüllyedését idézte elő. A válaszfal a két hatalom között csak a celszövvény fonalait szolgáltatta ellenük kezébe, s a közép német államokat ék gyanánt állította közéjük.”

Ha e két hatalom egyetértend, semmi sem történhetik a német érdekek ellenére.

E két hatalom van hivatva egyesíteni a közép-államokat, s belőlük Németország javára jó sorkatonaságot alkotni.

Egy egyesült Németországnak sikerülend így képviselni közép Európát, hogy a felet sem az orosz, sem a francia, legkevésbé pedig az angol gyakorolhasson felsőséget.”

E nézet, nevezett lap szerint, annál inkább figyelemre méltó, mivel az urakháza feliratának egy passusa e nézetet fejezi ki.

A második nézet: „az Austria és Poroszország közti egyetértést csak a kegyes óhajások közé számítja, melynek természete nem nyújt hosszabb életre kezességét.”

Lehetnek oly érdekek, mikben ők egyetérthetnek. De a tükéletes egyetértés csak az idealismus körébe tartozik, mire a real-politikus nem számíthat.

A két hatalom közti viszonyának inkább oly irányúnak kell lenni, mely a 818-diki porosz államférfiak gondolkozásával megegyeznek. E terv és irány a közép államok megszűntetése és helyettük két német főhatalom felállítása. E két hatalom elég erős lenne magát külföld ellen külön is oltalmazhatni.”

A harmadik nézet szerint „a dualismus rosszabb, mint a plurarismus” ellenkezőt szűlne az egyetértéssel. De azért az Austriával való barátság minden áron fentartandó és megvásárlandó.

Mert ez úgy is csak egy beteges ember meggyógyítása lenne, kinek vagyonát örökölni Poroszország van hivatva.”

A „Volks Zeitung” e nézetek közül az első conservatív, a másodikat újító, a harmadikat forradalmi nézetnek nevezi.

A „Publicist” közelebbi számában a hadjárat és katonai szervezésről szólva, a következőleg nyilatkozik:

„Valamint a német kérdés megoldása, úgy a német katonai erők egyesítése is csak lassankint eshetik meg.”

Rég óta működik már Poroszország a kereskedelmi viszonyok rendezésén. S bármely nagy e működés eredménye, Meklenburg s a Hanza városok még sincsenek a német vám-egyletnek megnyerve.

Nem hiányzottak kísérletek a porosz vezéri szerep megszilárdítására is. Meg is nyertünk annyit, hogy a közép német államok alig folytathatnának háborút Poroszország akarata ellenére.

Minék köszönhetjük ez eredményeket? haem hatalmi eszközeink megszorításának.

Bizonyára ezen eszközöket a történetíró a legbatalmasabbak közé számítandja. Ezek által sikerült Poroszországnak a német egységet tetemesen elősegíteni.

A schleswigi ügy végelintézésé által, melyet a dán járom alóli kiszabadítás csak feloldott, egyik főrésze előtt állunk a német kérdésnek.

A dánok dacát az ó katonai rendszer előtt is megtörtétek. De vajon sikerülend-e legyőzni az osztrák vakmerőséget, mely vissza akar tartani az övértelenen szerzett örökség használatától a nélkül, hogy e rendszeren ne javítanánk?

Tegyük fel, hogy Austria kárpótlásul töltök Sileziát követelendi. Minő szomorú állásunk lenne akkor az ó rendszer alatt.

Az eddigi korlátolt ujonezozás következtében akkor a tartaléksereg, sőt még az ujonezokra is szükség leend. Már pedig a mostani hadfolytatás képzett katonaságot s Poroszország jövője erélyének teljes érzetét kívánja.”

Vége e lap a gyalog és lovas ezred számát elősorolva, önhitte állítja, hogy Poroszország e szervezés által bármily intervencionak ellene állhat, s megakadályozhatja Szászország egyesülését Austriával stb.

Mind ezekből látható, mennyire érzik itt Poroszország hegemonialis hivatását. M. r.

Ügyvédek és az ügyvédredezés *).

I.

E tárgyról értekezések kezdettek közelebről a pesti lapokban tért foglalni, azon felsőbb rendelet ötletéből, mely egy kamara szerű ügyvéd-redezést hoz közel kilátásba; e tárgy minden tekintetben fontos és közérdekű, rendén lesz tehát, hogy e lapok is hozzájáruljanak.

En, ki mind a magyar, mind az osztrák — ugynevezett német — törvények uralma alatt ügyvédektem, elmondom egyszerűen, mit e kérdés körül mindkét részről észleltem és tapasztaltam; szolgáljon ez is eszmeesere és tájékozás anyagául azok számára, kik a tárgy felől gondolkodni kívánnak, vagy kik azt egykor elintézendik.

Lássuk előbb a magyar törvények szerinti ügyvédi szervezetet.

Nevelési rendszerünkhöz tartozott, miszerint a felsőbb osztály fiatalága a jogtanfolyam és királyi tábla mellett gyakorlat bevégezése után, vagy ugynevezett tiszteletbeli vagy éppen ügyvédi szigorlatot állott ki. Ezeket nem akarom az ügyvédi szervezetbe vonni, csak is közbevetőleg említem fel, annak kitüntetéséül, hogy mily kiterjedett volt nálunk a törvénytudomány művelése.

A közép és az alsóbb osztálybeli, polgári pályára törekvő tanuló fiatalágnak tanulási előkészülete csak akkor volt befejezve, ha a legnagyobb rész ügyvédi szigorlaton keresztül menvén, a fejedelem nevében és pecsétje alatt kelt ügyvédi oklevelét, neki út, menedék- és védlevél gyanánt szolgáltatódott, mint felkent ügyvéd, kezébe kapta.

A gyakorló ügyvédek száma megkötvé, az ügyvédség megkezdésére nézve kormányi kinevezés, vagy elhelyezés feltételezve nem lévén, mindenik okleveles jogosítva volt, oklevelének az illető hatóságnál felmutatása és kihirdetése mellett, ott, hol anyagi, családi ismeretségi, vagy más viszonyaihoz képest czélszerűbbnek találta, az ügyvédség gyakorlatát megkezdni, ideiglenesen is pályáját mással cserélni fel, és lakását, működési terét azután is tetszése szerint változtatni.

Magában értetik, hogy nem minden ügyvédi oklevelet nyert egyén lett gyakorló ügyvéddé, vagy maradtott annak, hanem kiből gazda, kiből magán vagy közhivatalnok, nevelő, köztanár stb. vált.

Az ügyvédek köteleességében mikénti eljárását az illető törvények szabatosan körülírták, s ötét e tekintetben a törvényszékek, s hivatali közegek fegyelmi hatósága alá rendelték; de hivatási működése körén kívül az ügyvéd magán állampolgár volt, a köz-törvények védelme és kötelezettsége alatt.

Az ügyvédi szék — dictatura — volt szervezve minden törvényszék mellé. Ez szolgált az ügyvédi kar időszertinti egytűvé hozására, a perek kezelése előmozdítására, az ügyvédi rend és fegyelem gyakorlata könynyebbítésére; ez volt hely, hol a bírói végzések, ítéletek kihirdetettek, a peres felek

ügyvédekkel érintkeztek; ez volt egyik gyakorlati iskola a fiatalág számára.

A fenebbiekben voltak letéve az ügyvédi szervezet alapvonalai magyar törvényeink szerint; ezek a nemzeti szellemet és a magyar alkotmányos sajtószertü fogalmakat tükrözik ugyan vissza, de azért ezektől, magát az ügyvédi hivatást elvontan és általánosságban tekintve is, az állambölcsességet a legszigorubb bírálattal sem tagadhatja meg; mert ugyanis ezekben mind az teljesen biztosítva van, mit a status célja, helyes felfogás szerint az ügyvédi intézménytől, köz- és magánérdek tekintetében megkíván; gondoskodva van, hogy a törvénytudományban elégséges kiképzett szakember legyen, a status és a közönség e részbeli szolgáltatására, intézvedve van, hogy azok kötelességeiket szabályszerűleg teljesítsék, hivatásuknak megfeleljenek, kellő fegyelem alatt tartassanak hivatali körökben és azon kívül.

Törvényeink e részben többre terjeszkedni, megszorítóbb korlátokat felállítani nem tartották szükségesnek; nem szabták meg a gyakorló ügyvédek számát; a gyakorlat megkezdését, működési hely választását és változtatását nem tették függővé a kormány engedélyétől; nem állították az ügyvédi kar felébe kormány kifolyását, s a kormány közegekkel alárendeltviszonyba hozott ügyvédi kamarát, egy szóval: nem tették az ügyvédséget hivatali állomássá és az ügyvédet hivatalnokká, hanem egy osztották be az egyént a status és magánosok szolgálatjára, s ugy használták fel szak-tudományát a köz- és magánéletra, hogy az által az ügyvédi fontos hivatáshoz feltétlenül szükséges egyéni függetlenség legkevésbé is veszélyeztetve ne legyen.

Még csak azt említem meg a magyar ügyvéd kiváltságai közül, miszerint az ügyvédi kar nem volt kötelezve a szegények ügyei díj nélküli folytatására, mert a végre fizetéses ügyvédek voltak alkalmazva.

Az ilyszertü szabadelvű és kellettén tul nem korlátozott ügyvédi institutionak megmérhetetlen horderejű kifolyásai és következményei voltak mindig a nemzet köz- és magánéletében. A mellett, hogy a közönség mindenütt el volt látva elégséges és még sem felesleges számu, jól képzett gyakorló ügyvédekkel: majd minden közigazgatási és bírósági hivatalok az országban ügyvédi egyénekkel valának betöltve, a magánzók között a gazdasági, nevelői, irodalmi, tanári stb. pályákon számos ügyvédet birt a nemzet. Az ügyvédi okleveles egyén bátran kísértette meg szerencsáját egy vagy más kenyér-pályán, mert ha előbb-utóbb vakat vetett számára a koczka, meg volt talismánya, az ügyvédi oklevél, s azzal ideiglenesen vagy véglegesen megtelepedett gyakorló ügyvédek hol tetszett, mindenütt otthon és kenyere volt. Ez tette részint gyakorlativá azt, hogy a törvényhatósági hivatalok és bíróságok időszerint választás és változtatás alá kerülvén, a kimaradtak mindannyiszor alkalmas vállalkozó egyénekkel pótolthattak; mert mint a birtokos osztálynak birtoka, ugy szintén az ügyvédek oklevele mindig biztosítva tartotta a visszavonulási háttér számukra. Ilyszertü institutio mellett az ügyvédi kar, mint hivatása szerinti tulajdonosa a szabadszólásnak, számos független egyénekkel látta el mindig a törvényhatósági, az országos és más gyűléseket; bátran szembeszállott a bírakkal, hivatalnokokkal; hiven ellenőrizte azokat működéseikben; szabadon ostromozta kihágásaikat, minthogy azok irányába nem volt elkötelezve a kineveztetésért, s kenyere nem függött jövőre is azok kényétől.

Ezeket kívül még e szabad intézménynek a magán társadalmi életben az a maradandó hatása is meg volt, hogy az ügyvédség nem csak kenyér- és vagyonszerzési pályául szolgált, hanem a kapcsolatos független helyzetet tisztas állást biztosított a társadalomban, mely a létezett osztályzati válfalakon keresztül kulcs volt a magasabb körökbe jutásra és emeltyü a jó házasságokra, így lett az ügyvédség bölcsője, és időszerint seminariauma sok jóra-való, sok előkelő családoknak.

Hiszem, hogy minél előbb nálunk is

eljön ideje az ügyvédség alkotmányos új be-rendezésének; a kinek ehhez szava lesz — nézetem szerint — csak ugy kötelezi hálára a nemzetet, ugy tesz jó szolgálatot az alkotmányos szabadságnak és magának az ügyvédi fontos hivatásnak is, ha ezen ősi institutioink irányát, horderejét, kifolyásait átértve és számba véve, hiven megtartja az alapvonásokat, melyek mindig kiállják a tűzpróbát, mint az örökigazság, és nem igyekszik idegen intézményt átlátnálni hazánkba.

E kimondásom indoklásául szembeállítom a miénkkel az osztrák törvények szerinti ellentétes ügyvédi szervezetet. Miről a jövő számban. Fejér Márton.

Marhatenyésztésünk érdekében.

IV.

Igéretemet beváltandó, bár félek, hogy szives olvasómat eddig is unfattam; szólok pár szót arról is, mint hiszem hazai fehér-marháinkat megnevesítendőnek, javítandónak, s mivel gondolom, hogy ez irányban hatni lehetne.

Marhatenyésztési javításnál 2 utat, a keresztelésnek, s az atyafiságos vagy beltenyészésnek utját követhetjük.

Ha keresztelés utján kellene, vagyis anyagi viszonyaim engedvén, lehetne megkísértenem hazai marhafajunk javítását, ezt az angol Herefordshire, vagy még inkább Durham marhával kezdeném meg, s hiszem, hogy ezen keresztelésből eredő első s 2-dik generatioju marha lenne az, melyben jelen körülményeink közt is megnyernénk a mi mostani marháknál czélszerűbbet, a mennyiben remélhető, hogy az említett angol fajok nem lévén oly constantok, mint a mi fehér-marhánk, a telivér angollal kétszeri párosítás észrevehetőleg nem apasztaná marhánk munka képességét, mig annak az egészben leg-hiányosb far idomzatát javítaná; az új vér vegyülete által szaporodását emelne s hizási hajlamát is bizonyosan gyarapítaná. A kísérlet, csakis a kísérlet mutatná meg helyese-gyanításom, hogy ezen 2 generacion átvitt keresztelésnek eredményével atyafias tenyész-tést üzve, az így előállított marhafaj jobb lenne a mostaninál, s elérné a körülményeink közt lehető netovábbat.

E kísérlet megtétele marhatenyésztésünk egyik legnagyobb postulatuma most okvetlen, s bár, ha e végre pénztelenségünk miatt az egyesek ezereket nem áldozhatnak, a nagy közönség karolná fel filléreivel gazd-egyletiüket annyira, hogy egy pár tagból álló törzsnájaf hozathatván, e kísérletet egy szak-értő tenyésztővel egyeség nyomán marhatenyésztésünknek kétségtelen előnyére tételhesse meg.

A keresztelés általi nemesítés nagyon költséges tehát s azt, csakis egy magányosokból e végre alakult pénzes társulat, vagy szerencsésb körülmények közt pl. restantiái befolyása után, gazd-egyletünk kezdeményezheti; ha azonban okszertien megkezdve szerencsével foly, hatása sokkal nagyobb lesz, s főként sokkal rövidebb idő alatt beáll, mint ez a másik talán olcsóbb módon történik.

Az atyafias vagy beltenyészés abból áll, hogy az ember hiven ragaszkodva Dietrich alapeszméjéhez: „Mann musz immer nur das beste mit dem besten paaren”, kiválasztja ugyanazon egy fajból, itt most hazai fehér-marháinkból, a lehető legnagyobb gondal, s összevásárolja azon nő és him állatokat, melyekben a most hazánkban levő marhák közt, marhafajunk hiányaiból, miután hibátlan egy sincs nem is lehet, a legkevesebb van meg, s az ezek párosításából előállott ivadékok ismét csak erős bírálat után, s ismét csak egymás közt párosítja, s abból is csak azokat használja továbbitenyészésre, melyek szülei-kezt képest is előmenetelt mutatnak mind addig, míg az óhajtott kül és bel tulajdonokat, mint állandókat megnyeri. Így ehez hozzájárulván még az atyafias tenyésztésnél rendkívül fontos szerepvivő, erős táplálás, s czélszerű nevelés, melyhez még az egyik vagy másik tag óhajandó kifejlését eszközölő idomítás, a test bizonyos részeinek melegen tartása, dörgölése stb. stb. is tartoznak, mint az atyafias tenyésztés műfogásai, hosszas bajlódás, nagy szorgalom s egy ember életalatti

*) Tárgyalmas miatt késett.

Szerk.

folytonos éber figyelem eredményeül állhat elő néhány oly állat, mely az eredeti faj jó természetét megtartván, némely tulajdonaiban kitünőbb, s ment lenne annak hibáitól. Ez az idegen fajjal keresztezés eredményénél is jobb lenne aztán annyival, hogy minden csepp vére hazai, a mi körülményeink közt fejlett, s azoknak megfelelő. Ez az az ut, melyen az angol tenyésztők vas szorgalmas világhírű szarvasmarhákat előállítják. Hogy azonban, némi költség ehhez is kell, s ezen uton csak egy kis törzsnőj előállítására is egy életen keresztül teljesen igénybe veszi a legszakavatottabb tenyésztő minden percét, itt az ember tagadhatlanul kicsinyben a teremtés nagy művébe kontárkodván, azt mindenki belátja, s én még csak arra figyelmeztetem azt, ki magát az eztoni megindulásra netalán elég erősnek érzé, hogy egy percig se feledje azt, miszerint ezen igyekezetben hamar tulmehet az ember, s ha egy bizonyos időn túl az atyafias vagy családi tenyésztést folytatva, azt rokonaival föl nem cseréli, a kiirtott hibáknál könnyen nagyobbakat idézhet elő s tenyésztői élete végén veszi megütközve észre, hogy egész fáradsága füstbe ment, u. i. a nem szerencsésen választott állatok közti családi tenyésztés, vagy annak a legjobb állapot mellett is igen soká folytatása elgyengülést, teljes petyhüdséget, meddőségei hajlamát stb. hoz elő, mit kicsiben már egy-egy új angol marha és juh fajon is, sokan akarnak észrevenni, éppen ez irányban készakarva tett kísérletek pedig minden kétségen felül emeltek. Ezen hibáknak hazai szarvas marháknak átlántálása pedig legkisebbé sem lenne szükséges.

Marhatenyésztésünk emelésére tetemesen hathatnának még a kicsiben gazd.-egyletünk által már megkezdett s rendezendőnek, annak részletes előadását kérem engedje el most nekem a tisztelt olvasó, vagy helyesen szólva annak előadását elengedem én, a különben is régi igazságok folytonos ismétlésével jól kifárasztott olvasónak még csak annyit jegyezve meg, hogy bár e tárlatokon is a főszólat az ezen czikkorsorozatban kifejtett tenyésztési irányra fektetném, a tárlaton a jutalmaknak a tejelő, sőt a csupa hizó marhatenyésztésben elért javításokra is ki kell terjedni, mert bár hazánkban államgazdasági fontosságunk csak a kitiűő jármás, s e mellett lehetőleg hizékony marha tenyésztését ismerhetem el: okvetlen kívánatos, hogy kivételes körülmények közt egyesek melesleg, inkább időtöltésből, a másirányú tenyésztéssel is foglalkozzanak. Ha e sorok kiindulási pontul szolgálának csak bár egy törzsnőj, egy baromtenyésztési s szüigulya társulat alakulására, vagy csak arra is, hogy a kormányzóknak gazd.-egyletünk kérése folytán kiadott rendelete átvándoroljon a papirosról az életbe s közönségünkben a bikák tartása általánossá legyen azok összeférezéseért busásan lennék jutalmazva.

Tisza László.

Az erdélyi muzeum-egylet és vegytani müintézet.

(Vége.)

II. Ki gyorsan cselekszik, gyorsabban balad, mig az, ki az elösmert szükségek felett csak soppankodik, hátra marad.

Most ez a kérdés: van-e pénz a gyors cselekvésre? Van-e idő a hosszú várakozásra?

Ha komoly akarat van, akkor pénznek lenni kell, ha nem is bőségesen, de legalább elegendő mennyiségben. Midőn pedig a cselekvés órája ütött, jelentőségünk fenyegetése nélkül sohasem mondhatjuk, hogy várakozhatunk; arról hitünk szerint mindenki meg lesz győződve, hogy tudományos értékünk biztosítása ügyében, így pedig saját jólétünk érdekében, elmulasztani való időnk nincs, de minden pillanatot czelszerűen fel kell használnunk: az idő pénz.

Csak az forog szóban, hogy Erdély tudományos életének teremtése töltök induljon-e ki, vagy pedig az máshonnett történjék, mi pedig utam czomogjunk, mondván, biz azt mi is tehetünk volna. Gondolom, jól emlékszem azon történeti tényre, hogy magyarul írott bölcsészet hamarabb volt, mint más ujkori európai nyelven, s ime jelenleg a bölcsészeti irodalom tekintetében hol állunk mi, s hol állnak mások, midőn a régi dicsőséget említeni is alig merjük, minthogy nem egyis tények döntenek, hanem a láncszerű kapcsolatban levő tettek sorozata szokott határozó lenni.

Ha egyedül azon dolog forogva szönyegen, hogy egyszerűen, vegytani müintézetünk legyen, akkor türelmes várakozással csak megélhetnénk, uoha nem úgy mint apáink éltek, mert ezek korukhoz képest nálunk ügyesebbek voltak; itt azonban a vegytani müintézet láncszemet képezne, melynek oda kellene lényegesen hatnia, hogy itt körünkben, keblünkben felsőbb tanintézet nőjje ki magát, mely

Erdélyre nézve életkérdés, még pedig oly fontos mint a vasút ügye, sőt ennél aligha nem fontosabb. Mint fejtegettük, azon tanintézet real tanítókat képezne, s egyszerűs mind a felsőbb- és a népies real-ösmeretekre oktató hely lenne, eként pedig oly egyének képzéséhez és képeztetéséhez is járulna, kire a vasútnál szükség van, mig ha vasutat és gyárakat alkalmas iskolák nélkül építünk, az azokban való működést más országbeliekre kell bízunk. Csak szálljunk magunkba, s gondolkodjunk a felett, nemzet-gazdaságos-e a cselekvések olyszériu sora. Részünkről ugy vélekedünk: Elöször felsőbb tanintézet, s mint alkalmas belföldi tanítóink képződnek, egymásután real-tanodák, ezután pedig gyorsan fog felvirágozni a mezei gazdaság, az erdő- és bányaművelés, szaporán fognak keletkezni gyáraink, nemkülönben lesznek jó kő és vasútaink. Tehát csak a felsőbb tanintézet tanárait és első növendékeit kellene valamikép összetoborzánunk, mi nem lenne nehéz. A növendékeket adhatnák a gymnasiumok, mig a tanszékerekre, mennyiben belföldi tudósokkal be nem tölthetők, arra valókat máshonnett lehetne megbírn.

Ha akarjunk, hogy tespedésben maradjunk, s még nagyobb pangásba jöjünk, csak várakozunk, mert így leginkább ezélt érhetünk. Ha azonban intéző tényezők akarunk lenni, akkor a real-tudományok terén még áldozattal is cselekednünk kell.

Ott az erő és hatalom, hol műveltség és pénz van.

Műveltséget fejleszteni és terjeszteni, nemkülönben minél több pénzt teremteni a mi feladatunk, habhog szellemi és anyagi értékünk emelését komolyan tekintetbe vesszük; azon ezélt pedig csak a real-tudományok művelése által érhetjük el.

Balogh Kálmán,
orvos-tanár.

Kül- és belföldi levelezés.

Kozslárd, febr. 1.

Alig szenvedett helység a mult évi vízarádások által annyit, mint Kozslárd; egész határa rónaföld lévén a Maros partján, minden természet a lakosságnak elseperete az árviz; és így nagyobb nyomort nem enyhíthetett egy része is azon öszvegeknek, mely az elemi csapások által inségre jutottak közt kiosztatott, mint azon 207 frt, melyet m. Zeyk Károly ur az inség enyhítésére kezéhez küldött ezer frtból a kozslárdi inségeseknek juttatott. Két magyar és negyvenhárom román család nyert ebből segítséget, s mivel a közelebb mult évben a magyarhoni szülőkötők részére Kozslárd lakóssai tehetségekhöz képest búzát, rozst s töröküzűt hordottak össze, oly hitben, hogy ha példájukat mások is követik, a sok kevesből nagy segítség háromol a sors csapásai által üldözöttekre, ugy nézik ezt a Magyarhonból részükre jöit segélyt, miat jó tettök Istentől jöiv jutalmát.

Hazai intézetek

A gazd. egylet jan. 18-i ülésén a pénztárvizsgáló bizottmány következő jelentést tette a közgyűléshez:

Tisztelt közgyűlés!

Egyesületünk pénztárnokának a közelebb mult 1864-ik évi számadása megvizsgálására levén kinevezve, eljárásunk eredményéről teszszük a következő jelentést:

A mi először is az egyesület alapítókéjét illeti: e czim alatt az 1863-ik évről az 1864-ire átjött egyesületi vagyon tett: 1) fekvő birtok vételárában, a folytatolagos beruházásokat nem számítva, a melyekre nézve alább lesz szerencsénk észrevételeinket megtenni, 8,184 frt 50 kr; 2) öt darab kölcsönzött tőkékről szóló magán kötelezv. 11,480 frt; 3) urbéri kárpótlási államkötelezvényekben 20,370 frt; 4) 77 db magánalapítványi kötvényben 16,122 frt 25 kr; 5) készpénzben 14 db arany á 5 frt 70 frt, készpénzben bankjegy 321 frt 46 kr; 6) az alapítványi magán kötvényekbeli conventios és osztr. értékű kétféle pénzláb reductiojában történt számitási hiba kiigazítása által eredményezett több érték 9 frt, összesen **56,554 frt 21 kr o. é.**

Azonban terhelte és terheli most is az alapítókat a színházi letéteményből kölcsönzött 1,000 frt. És így átjött 1864-re mint tevéleges vagyon 55,554 frt 21 kr. Ehez járult az 1864-ik év folytán a) hét alapító tag által befizetett urbéri kötv. 735 frt; b) 44 alapító tag által magán kötelezv. 6,160 frt; c) készpénzben 404 frt 50 kr. És így az alapítóke egész évi bevétele **62,853 frt 71 kr o. ért.**

Ezt azonban kevesbitik a következő kiadások, u. m. a) öt db magán kötvény, befizetett urbéri államkötelezvényekért, az illető tagoknak visszaadott, 441 frt 25 kr; b) két db magán kötvényt mint felvehetlent a bizottság kitorlendőnek véleményez 630 frt. Állott tehát az alapítóke 1864 végén **61,782 frt 46 kr o. ért.**

E szerint az 1864-i alapítóke 61,782 frt 46 kr; az 1863-i alapítókénel 55,554 frt 21 kr; több **6,228 frt 25kr o. é.**

A mely gyarapodás kedvező tanujele a tagok gyűjtése körül 1864 folytán kifejtett tevékenység sikerének.

Jelenleg a magán kötelezvényes alapító tagok száma: a) 1864 előttiek a fenebb indokolt leszámítással 70; b) 1864-ben csatlakozottak 44; összesen **114.**

Helyén lesz itt megjegyeznünk, hogy az alapítványi magán kötelezvények közt van egy pár olyan alapító tagoktól, a kik az utóbbi időben elhaláloztak. Továbbá van több olyan kötelezvény, a melyek nem birnak a fenálló törvények által igényelt alakszerűséggel, s végre 17 alapító tagnak jelentkezett egyén részéről tett 2475 frtnyi igérvény, kötlével által nem biztosítva. Méltóztassék a t. ig. választmány az előbb említettekben kötelezett összegeknek felvétele, az utóbbiaknak pedig törvényszerű kiegészítése, illetőleg biztosítása iránt teendő intézkedésre a közgyűlés figyelmét felhívni.

II. A gépszervező szakosztály számláján a) átjött 1863-ról készpénzben 246 frt 56 kr; b) átjött 1863-ról magán kölcsönkötelezvényben 1,000 frt; c) befolyt a fenebbi kölcsönke után kamat 90 frt, összesen **1336 frt 56 kr.**

E szakosztálynak semmi kiadása nem lévén, az itt kimutatott összes vagyona átjött a folyó 1865-dik évre. Künlevő 1262 frt részvényhátralékaiból az 1864-ik évben semmi sem folyt be, a mi önkint mutatja a hathatósabb intézkedés szükségességét.

III. A tárlati alap: a) áthozott 1863-ról 19 db. aranyot 5 frtjával 95 frt; b) áth. 1863-ról bankjegyekben 118 frt 90 kr; c) 1864-ki adományokból kapott 40 db aranyat 200 frt; d) 1864-i adományokból kapott bankjegyben 1 frt 50 kr; e) 1864-i belépti díjakból bankjegyben 68 frt; f) Pap József által visszaajándékozott 8 darab arany 40 frt, összesen **523 frt 40 kr.**

Kiadatott: a) tárlati jutalmakra 74 db arany 5 frtjával 370 frt; b) tárlati helyiség berendezésére 257 frt 62 kr; c) áthozta 1865-re a visszaajándékozott 8 ar. 40 frt, összesen **667 frt 62 kr.**

E szerint az e czim alatti kiadásokat pótolni kellett a rendes jüvedelemből 144 frt 22 krral. Azonban a tárlati helyiség berendezésére vásárolt épületanyagok természetben meglevén, ezek mintegy 200 o. é. forint activ vagyont képviselnek.

IV. Az irodalmi pályadíj számlája az 1863-ról áthozott 26 db arany 5 frtjával 130 frt; az 1863-ról áthozott bankjegyekben 100 frt, összesen **230 frt** változatlan maradt. (Folytatjuk.)

Az erdélyi muzeum részére 1865 évi jan. havában beküldött adományok jegyzéke.

I. Könyvek s kéziratok: A bécsi cs. k. tud. akademiától, nyomtatványából 4 köt. és 13 füz. — A f. kir. főkörmányszéktől Oosterr. Bericht über die internationale Ausstellng in London. Wien. 1863. — Páll Jakab főkörmányszéki hivatalnoktól 10 kötet könyv. — Kövári Lászlótol, Erdély történelme 4. és 5. köt. Pest. 1863. — Báró Marenzi Ferenczöl, zwölf Fragmente über Geologie. Laibach. 1863. — Egger Dávidtol, a Weszerle-féle magyar éremtani táblák. (20 rézmetsz. tábla). — Ráth Károlytol Györi tört. és régészeti füzetek, III. köt. 4-ik füz. — A kolozsvári polg. társalkodótól, magyar könyveinek jegyzéke. — Papi Ilariantulól Tezaura de monumente istorice pentru Romania. Tom. II. fasc. 1. 2. — Nagy Ferencz tanártól gr. Bethlen Miklós életének leírása és Szamosközi Pentasainak utolsó fele, (2 köt. kézirat, mult századi másolatban).

II. Régiségek és érmek: Tar Balazstól 1 ezüst pénz. — Bakó Lászlótol 1 ezüst pénz. — Folinus Jánostól 1 ezüst pénz. — Pagonyi Dénezstól 2 rézpénz. — Fusz Károlytol 1 régi súlymérték és 4 hasonló súlymérték gipsz lenyomata.

III. Természeti tárgyak: Biedermann János főerdészöl 1 him róka. — Finály Henriköl 1 him kanári. — Torma Károlytol 4 db ásvány Maeska-Mezőrol, 12 db közet Sztójka-falváról és 139 db kövület. — Simon Elektöl 1 iramszarvas szarv. — Cseh Lajostól 1 antimonit. — Albert Antaltól 8 db ásvány. — Lukács Dávidtol 3 db. ásvány. — Bolemann lévai gyógyszerésztöl 1 db ásvány. — Készpénzen vásároltatott egy nagy füles bagoly.

Közli

Finály Henrik s. k.
m. egyt. titkár.

Különfélék.

— (A fotogén veszélytelen.) Említettük volt, hogy Popini Nándor kolozsvári polgár, ki az Oláhfejedelemségekben fotogén-gyárt állított, felfedezte a nem gyulékony fotogén. Tegnáp d. u. tette meg mutatványát a város tanácsbáznál polgármester Wendler Frigyes ur elnöklete alatt kiszállott bizottmány előtt, Berde, Finály, Takács, Hincz és Nagy Péter szakértők, és nagy közönség jelenlétében. A régi gyulékony és az új gyultalan fotogén közt történt előbb az összehasonlítás, a gyulékony 6 1/2, a gyultalan 8 fok meleg volt, két tányérban gyufával és égőpapírral a gyultalan fotogén nem gyult meg, mig a másik egyszerre lobbot vetett; a gyultalan fotogén a tányérban 17 fokra megittetett, és itt vált legelőbb gyulékonyvá, a mely melegségi fok a világitási használatnál nem állhat elő. Popini ur ezzel a lámpába kezdé tölteni gyultalan fotogénjét oly móddal, hogy egy nagy égő viaszgyertyának a lángja összedért az ömlő fotogénal, a nélkül, hogy gyuladásba ment volna át.

Meggyújtá alul is a lámpabelet és lobogva ereszté be a fotogénba, veszélytelenül. A lámpa világitása éppen oly

tiszta, mint a gyulékony fotogénal. Az utolsó kísérlet a tanácsbáznál udvarán történt, egy nagy esebert teletöltött fotogénal, s tizes üszköt dobott bele, mely ottan kialudt. Ezzel jól megnyújtott fáklyát tartott a fluidum közé, a fáklyát kivette, rajta a fotogén égett, de a eseberbe beesapkodott vagy visszahulló lángok gyuladást nem okoztak. Így most szeméinkkel győződünk meg, hogy a fotogén veszélytelené van téve. Popini Nándor ur az emberiségnek a leggyakorlatibb, a leghasznosabb találmányok egyikét adja át, a legelőbb és teljesen veszélytelenül világitás problémáját megoldotta; s így méltán éljenze meg őt a kísérletre öszvegült intelligens közönség.

— A jótékony „Nő-egylet“ második álarozos bálját febr. hó 13-kán rendezi, mely alkalommal a rendező bizottmány száz darab, többnyire igen becses emlék ajándékot oszt ki sorsvonás utján tisztelt vendégei között, a közönségnek az egylet iránt minden időben tanusított szives részvéte és pártolása némi méltánylásául. Bementi díj 1 frt. Minden bementi jeggyel egy ingyen sorsjeggy jár.

— A Maros-Vásárbelyt alakítandó vidéki gazdasági egylet megalapítására nézve egy újabb értekezlet szükségeltetvén, a ezéla legkitünőbb gazdászunk b. Bánffy János ú miga, martius hó első napját tűzi ki, mikorra is az érdekeltek a kívánt értekezletre öszsejöjjenek annál inkább siessenek, mert ezen vidéki egylet megalapítása a szorgalmas székelyföld mezőgazdasáta jelentékeny befolyást gyakorolna.

+ A közelebből Biasini és Zsigmond urak által rendezett redouti zárt körű bál nem volt népes, de annál fesztelenebbül mulattak a jelen voltak. A terem kitiűő csinnal volt berendezve.

+ A multkori felszólalásunk a színház utca tisztán tartására csakugyan eredményezett annyit, hogy a fák körül a gödrök betöltettek, a kövezetet helyre rakták, s a sárt eltakarították. Most legalább egész könyelemmel járhat a közönség, s nem szükség kertülgetni a sár halmokat.

+ Szabó Pepit, mint a „Felvidék írja a kassai közönség nagy lelkesedéssel fogadta. Eddigelő a „Dajka“, „Fortunio dala“, „Huszáresiny“, „Nőnövelde“, „Marsca“, „Egy nő törvényeszeki pesését alatt“, „Tiz leány“ és „Letourieres Vicomte“ban lépett föl.

+ Az erdélyi vízkárosultak javára a bécsi magyar tanulók egylete táncvizgalmat rendez. Tavaly ugyanezen egylet a magyarországi inségesek javára rendezett táncvizgalmat.

+ A Kisfaludy-társaság igazgatója Arany János, akademiai titkáról történt megválasztása folytán, a Kisfaludy-társaság igazgatói állásáról, a társaság közelebbi gyűlésében lemondott. A társaság e lemondást nem akarta elfogadni, s csak midőn Arany ismételve határozottan kijelentette, hogy a Kisfaludy-társaság igazgatóságát az akademiai titkár-sággal össze nem egyeztettheti, nyugodott meg benne, hogy igazgatójától megváljon. Egylőre, főleg pénzügyi szempontból, be nem töltötte az igazgatói hivatalt s az igazgatói teendőket titkárát, Greguss Ágostont bízta meg.

+ Ugyanezen gyűlés egyik főtárgya tagválasztás volt. Összesen öt helyet lehetett ezuttal betölteni, a társaság azonban, szavazatok többségével, csak hármat töltött be. Megválasztotta nevezetesen, 17 jelölt közül: Pákh Albertet, Szemere Miklóst és Szigeti Józsefet. Ezen megválasztottak után legtöbb szavazatot kaptak Pompéry Antal és Vadnai Károly, s az utóbbinál csak éppen egy szavazat hiányzott, hogy szinten meg legyen választva.

+ Turinből írják, hogy a napokban ott oly dolgok történtek, melyeknek jelentősége nagyobb, mint általában az utcaiz zavargásoké szokott lenni. Tudomás szerint az országgyűlés bizottmányt nevezett ki a mult septemberi zavargások megvizsgálására. E bizottmány jelentését a kamaráknak beadta; az országgyűlés pedig Ricasoli indítványára egyszerűen a napirendre tért át. A kamara e határozata a tömeget a legnagyobb izgatottságba hozta. Mindenki elégtelen a mostani gyenge kormánylyal, mely nem képes egy önálló program felállítására. A zavargásokat a tanulók kezdték, kik a munkásokkal egyesítve, a város föv utczáin „Éljen Garibaldi!“ „Éljen a köztársaság!“ „Éljen Turin Olaszország fővárosa!“ „le Minghetti és Peruzzival!“ kiáltásokkal vonultak végig. Az udvari bálba vonuló államhivatalnokok kocsiját kövekkel dobálták. A katonaságnak kelle rendet csinálni.

+ Az „Ostsee Ztg.“ írja a lengyel menekültekről: Zürich cantonban a lengyel menekültek tartására 1864-ben dec. 31-ig a canton számadására 10,752 frt adatott ki. 1865. april 1-től a canton számadására többé nem fognak menekültek látásban részesíteni. A jelenleg a laktanyában el látásban levő lengyelek szorgalmaztatnak, hogy egész erélylyel rajta legyenek, munkát kaphatni. A rendőrigazgatóság 500 frankig hitel nyújtott, hogy a munkakereső lengyelek elhelyezéséért eszközöz bizottmányt gyamoltsa. Menekültek, a kik a munkától vonakodnak, s önfentartásukra elegendő módjuk nincs, kiutasítatnak. Egészben a Zürich cantonban, hol körül-belül 250 lengyel tartózkodott csupán 164-nek adatik tartózkodási engedély. A többieknek el kellett a cantont hagyni. Párisban is ujjolag több lengyel menekült utasított ki Franciaországból rendőrséggel, politikai agitatio miatt. Köztük van az egykori tiszt. kanonok Mikoszewski

Ploekből, a ki a francia rendőrség visszatérését vont magára azon órással, melyet a lengyel kólossorok bezárása ellen adott ki, továbbá egy forradalmi írat által, mely a lengyel falusi nép közti elterjesztésre volt szánva. A lengyel emigratio Olaszországban az emigratiókat a belügyminiszerium eddig engedélyezett gyámolításaira szánt költségen alapján történt redukció által súlyosan szenvedett, ámbar abban csak csekély mértékben volt része. A menekült lengyelek Turinban e végből, érezve szorosabb összetartásuk szükségét, kölcsönös segélyezés végett új alapokon szervezték testvér társulatukat.

+ A turini zavargások mindinkább furesább szint kezdenek iltetni. A „Gen. Corresp.” következő jelentést hoz jan. 31-ről: „Tegnapelőtt már elesüdüstülnek látszott a vihar, a tanulók elvonultak, a munkásokra is megnyugtató hatással voltak a legnépszerűbb férfiak által közzétett intő plakátok, s a képviselőket Turinba sürgetőleg összehívó körirat hire szintén jót tett. Azonban már délután újra hullámzott a mozgalom. Híre terjedt, hogy a király erőszakot szándékozik használni, sőt tagnapra pompás udvari mulatságot rendelt. Erre az elkéserevés kitért. A nép mindenütt kifutott az utcákra, kiabálva: „Igazságot! Igazságot nekünk! Le a septemberekkel! Eljen Garibaldi! Ki a francziákkal! Halál a kormányra! Átok az áruló Ricaso lira!” stb. A törekben lázító beszédek tartattak, a hivatalos lapokat megégették, vörös zászlókat tűztek ki stb. Az alatt riadó szólalt meg, a nemzetőség kivonult, egyes helyeken pl. a Carignano-téren lövés is történt, s már arról beszéltek, hogy a rendes katonaság is kiáll. Az igazgatóság még jobban növekedett, melyet a „Diritto” csak szított. A véletlen akarta, hogy estefelé egy zárt udvari kocsi, melyben magát a királyt gyaníták, szokatlan sebességgel vágatott el a munkások előtt s állítólag a kir. szinbáz felé tartva. Pisszegés, gúnykiáltás kényszeríté a kocsit visszafordulni. Késő éjjel beszéltek, hogy a senatus és a képviselőház tekintélyes tagjai a királyt megkérlik az udvari ünnepele odahagyására. Ez nyugtatónak hatott. Azonban Lamarmora, mint hallatszik, erősebb rendszabályokra készül titokban. + Másnap az udvari bálba kocsizó vendégek sértegettek, mint a távirat már jelenté. Nagyon lehet félni, hogy a zajongás végre is véres összeliüközésé fog fajulni. A turini „Gazz. Ufficiale” jan. 31-kén jelenti: Tegnap udvari bál volt, melyen jelen voltak a király, a k. hercegek, miniszterek, az ország főméltóságai és a diplomatiail testület. Nehány száz zavargó a vártéren füttyölésel és gúnykiáltásokkal közszüntötte az ndv. bálba kocsizó vendégeket. A nemzetőség a tüntetők fejét elfogván, szétosztatta a zavargókat. — A milanoi „Perseveranza” írja ugyanez esetről: A tömeg sokkal nagyobb volt, mint rendszeren a Dora Grossa, Via nuova, Via Po és Via La Grange utcáknak a vártér felé eső végein. Mindjárt az első bálvendégek érkezésével megkezdődött a füttyölés és kiabálás. Sok kocsi már nem is juthatott be a váruvarba, s vissza kellett térnie; sok pedig csak ugy mehetett be oda, hogy a lovakat rendőrök zabolánál fogva vezették; néhány kocsi végre mellék-utcákra kerülve, a kis udvarkapun hatolt be. A vendégek közül többen kényszerítve lettek kiszállni. Egy ellenadmirál lovai kifogattak, a kocsist megverték, olykor köveket is hajigáltak. Az arra menő katonatisztek szintén kifüttyöltek. Éjjel felé a tér üres lett; a számos csapatok, melyek kivonultak, mintegy ostromállapot színébe öltöztették a várost. A hangulat elannyira izgatott, hogy a lakosság készobb volna Olaszország egységéről lemondani, csakhogy Turin főváros maradjon. A zajongás és tüntetés nőttön nő, és hogy nyílt fölkelésé nem válik, csak annak köszönhető, hogy a kormány mindent elkövet a fegyveres ellentállás és vérontás elkerülésére, még akkor is, ha a köztársaságot kiáltani hallja és a király nevét „perreat”-tal bangoztatják. Lamarmora tk kimondá, hogy a tömeg ellen harcolni esztelenség volna, a kiegyezés lehetetlen, tehát legtanácsosabb kitombolni hagyni a zajgókat, míg maguktól lecsendesednek.

+ Párisból azon hír érkezett, hogy Offenbach, az annyira divó operettek kifogyhatlan termékenységgel szerzője, nyomtalanul elfűnt. E hír nagyon titkoszerűen hangzik, de valószínűleg pár nap mulva már meg lesznek nyugtatva a párisiak kedvenczők felől.

+ Gelencsér rablóbandájáról s a hirhede most már fogva levő rablóvezetőről a „Z. S. K.”-ben több részletet olvasunk: Magát az elfogatás történetét s a „hálósözüvést” nevezett lap nem közzülhetők mondja ugyan, de azon elég fájdalmas tényről említi fel, hogy a rablóvezér viselt tetteiben, gazdaságaiban Somogy megye jobb módu polgárai, helységiek előjárói is vannak bekeveredve, kik orgazdaskodtak s a rablócsapatot hajmeresztő tetteiben titkosan elősegíték. Gelencsér rablóbandája állt következőkből: Soromfai, Verkóczy, Sajtos, Vida. Verkóczy — mint tudva van — pandurok üldözése folytán nem rég agyonlötötte magát. Sajtos maguk lötték agyon a baramiak statarialiter a nemeskei erdőben. Vida kóborol még valahol, Gelencsér elfogva, Soromfai pedig bizonyos tények folytán felsőbb helyről kegyelmet nyert. Így az egész banda — egy kivételével — meg van semmisítve. Gelencsérnek, a mint ugyan a „Z. S. K.” mohácsi levelezője, hír szerint közli, következőleg jöttek nyomába: Gelencsér, ki segédtsáiban annyira kifo-

gyott, hogy már majd csak egyedül maradt, így nagyobb merénylőre kilátása nem lévén, Horváth József név alatt Somogy vidékéről K. Kunságba menekült s Halason újra egy juhászgazdánál bojtárnak szegődött be. Ez időközben azonban irt volna szülőinek, kik Szigetvár vidékén egy eszárdán lakanak, mely a szigetvári posta-állomás kerületéhez tartozik, hogy küldjenek neki pénzt és ruhát. A levelet a név feltűnő volt, esetleg egy ottani megyei tisztviselő kezébe került (t. i. Szigetvárot), ki is a czimzettet magához hivatván, a levelet felbontá, s így a rablóvezér tartózkodási helye kitűdött. A szigetvári fűszolgabíró hivatal részéről azonnal elindultak néhányan s egy kalauz kíséretében Gelencsér Halason elfogták, a midőn javában beszéltek vele, kiknek hajmeresztő kalandjait oly könnyedén elbeszélte, mintha az a 35-re rugó gyilkolási merénylő csak mese lett volna. Csak 25-27 éves.

— Kimutatás a kolozsvári kisegítő pénztár-egylet forgalmáról januárban 1865.

Bevételek:	
Pénztármaradék a m. hóról	1,671 ft 15 kr.
64 új tag 113 részvény után 5 ft	565 „ — „
Havi, rendszer és rendkívüli bevételek	26,441 „ 32 „
Könyvdíjakban	64 „ — „
Kamat, provísio és váltódíj	2,196 „ 02 „
Bélyegdíjakban	126 „ 85 „
521 tag által visszafizetett kölcsön	121,745 „ — „
A bevételek összege	152,809 „ 34 „

Kiadások:	
480 tagnak kölcsön	127,102 ft 50 kr.
Tisztviselők fizetése	181 „ 32 „
Irodai kellékek	48 „ 71 „
Bélyegre	140 „ — „
Kamat	1 „ — „
Tölke visszafizetés	21,962 „ 59 „
Pénztármaradék	3,373 „ 22 „
	152,809 „ 34 „

Kolozsvárt, január hó 31. 1865.
Tauffer Ferenc, Gelteh János, Wagner Frigyes, igazgató, könyvvezető, pénztárnok.

Hazafiu értesítés és fölhívás!

A berlini magyar-egylet most is élénk jeleit adja, létele és fennállásának.

Ezen egyetnél a magyar haza minden itt megforduló fiait testvéries kezesorítással üdvözöl- tetnek és őszinte utasításra találnak. A szegény iparosok biztos pénz segélyre számíthatnak.

Ez egylet alap tökéje az újvi számadásokból láthatóan 136 porosz tallérből, könyv gyűjteménye 74 magyar és 22 német munkából áll.

Midőn ezen egylet működéséről a magyar olvasó közönséget értesítjük, bátrak vagyunk a népszerű kövyvek és lapok kiadóinak figyelmét annál inkább fölkérni, mivel itt ez azon egyedüli véd- bástya, mely az itt lakó iparos magyarokat, mint ilyeneket elenyészni nem engedi.

A jan. 30-án tartott közgyűlés megbízásából.

Körösi Ferenc.

Politikai hírek.

Austria. Bécs, febr. 2. A kereskedelmi ministeriumban a legközelebbi napokban élénken folytak az alkudozások a Duna keresk. társaság alapítása felett. A bizottmányi tanácskozásokban a kereskedelmi ministerium ügykezelője Kalchberg osztályfőnök s Beaumont Sommerset az alakulandó társaság képviselője szemelyesen vettek részt.

Triest, febr. 3. Bombayból jan. 13-ról vett tudósítások szerint Chamurchi a bhutaniak erős hadállása dec. 31-kén bevetetett. Durrmsch Tibetből hír szerint segélyt ígért a bhutaniaknak azon esetre, ha az angolok a tulajdonképpeni Bhutant megtámadnák. Afghanistanban a nyugtalanságok folyását tartanak. A kabuli emir s a keletindiai kormány között meghasonlás keletkezett azon okból, mert az utóbbi Aziz khánnak menhelyet adott. A tsehakend-i orosz hatóságoknak a bokharai király megengedte, hogy utat építhetnek Yarkindba, és Urgendsebe.

Franciaország. Páris, febr. 2. A császár trónbeszédének gyanítható tartalma már is foglalkodtatja a kedélyeket. Bizonyosnak látszik, hogy a császár erőlyesen roszalondja az ultramontan fondorlatokat. Ellenben hasonlóképp roszalólag fog nyilatkozni az olasz tettepárt tervei fölött. Különbö e tekintetben a közvélemény éppen oly hibásan lehet értesítve, mint azon időben, a midőn Napoleon herczeg váratlanul a titkos tanács alelnökévé nevezetett. A lapoknak megtiltották azon beszédek közzülését, melyek Charras ezredes sirjánál tartattak.

Dupanloup röpírata már nyolcz kiadásban jelent meg, mindannyiszor 2500 példányban. Most valószínűnek tartják, hogy Darboy párisi-érsek nem fog röpíratot kibocsátani, hanem e helyett a senatusban az encyclica kérdésére vonatkozólag védeni fogja a kormány politikáját. A bibornokok el vannak határozva, az egyházi kérdést a senatusban szóba hozni, daczára annak, hogy a kormány a vizsgálónak a trónbeszédéből való kihagyását ígerte, ha ezen ügyet nem bolygatják. Ezen kérdésben a kormány fontos rendszabályokat készít elő.

Páris, febr. 3. Drouyn de Lhuys a berlini

követhez, Benedettihez azt az értesítést küldte, hogy Franciaország el van határozva Schleswig-Holstein akár egészben, akár részbeni bekebelezésének Poroszországba ellenszegülési. A spanyol kormány megengedi az encyclica kihirdetését a püspököknek. Olaszország elismerését későbbre halasztotta a kabinet.

Thouvenel a „Patrie” által közölt téves hír következtében most a következő levelet intézi a nevezett lap szerkesztőségéhez: „Szerkesztő ur! Meghatva érzem magamat azon kifejezések által, a melyekkel ön lapja halálomat jelentette; azonban istennek hála! némely csuzos bántalmak mellett is egészen jól érzem magamat, s csak szerencsétlenségre éppen egy 90 éves nagybátyámat vesztettem el. De minthogy egykor minister voltam, a mi most már nem vagyok, Franciaországban s másutt pedig néhány barátom van, ön engemet nagy hála- ra kötelezne, ha e levélnek közelebbi számba igatása által őket megnyugtani sziveskednék. Fogadja uram bálám mellett megkülönböztetett tiszteletet. Thouvenel.”

Mostanig 53 főpap nyilatkozott az encyclica ügyében: u. m. 5 bibornok érsek, 8 érsek és 40 püspök. A turini török követ szót emel a „Pays” afféle állítása ellen, mintha a katolika vallás Törökországból száműzve volna, s hivatkozik hazájának haladását illetőleg az ottani sajtótörvényre, mely szabadabb, mint a francia.

Páris, február 3. Lesseps körlevelet küldött szét minden európai főváros kereskedelmi kamarájához, melyben jelenti a Közép- és Veres tengernek esatorna általi összeköttetését, azt is tudatván, hogy a esatornán jan. 1-től fogva már járnak kisebb naszadok, s 24 óra alatt teszik meg utjukat. A ministertanács többsége a díjnélküli népoktatás ellen nyilatkozott.

Olaszország. Turin, február 1. A szerencsétlen utcai botrányok még napirenden vannak. Jan. 30. a királyi palota előtt megint tüntetés volt, de a nemzetőség a zavargókat szétkergette. A zavargások elhetetlen czinkosai szégyenelhetik, hogy e komoly conservatív várost rosz hirbe hozzák. 29-kén kiáltványt találtak ély aláírással. A „Maz-zini-féle bizottmány”; ebben a nép felszólítatik, hogy a kir. udvarba táncvizigalomra menő vendégek közül a turini közsegtanácsosokat kifüttyölje. Sajnos, hogy még néhány tanuló is részt vesz a kihágásokban. Különbö még némileg ministerialis lap is van, mely egy követ fu a turini utcai politikáival. Itak ugyan a zavargások ellen, de ugy, hogy inkább csak olajat öntöttek a tüzre. Az egyetemi tanulók a tanárok intésére szép szavakkal válaszolnak, de este annál jobban kiabálnak. A követkarnak üres, a képviselők futnak a lárna elől.

Ugyanezen nap eseményeiről írja a milanoi „Perseveranza”: Az összecsdüült tömeg sokkal nagyobb volt, mint az eddigi csoportozásoknál. A füttyölés s lárna már az első bálvendégek jövelelekor megkezdődött. Több hintó nem juthatott el a palotához, s kénytelenek voltak visszafordulni. Más hintók csak ugy juthattak el a királyi lakhoz, hogy a lovakat közbiztonsági örök vezették; ismét mások mellékutczákon keresztül jutottak el a kisebb udvari kapuhoz. Sok egyén durva bántalmazások közt kényszerítetett a kiszállásra; egy ellentengernagynak kifogták lovait s elverték kocsisát. Időről időre kövek vettek a hintókra. A palotatéren elballadt tiszteteket is kifüttyölték. Éjféltájban a tér meg volt tisztítva a zajongóktól; az apró őrzatok pedig nagy számmal csak ugy bemzsegték az utcákon, mi a várost ostromállapot színébe tüntette föl.

Turin, febr. 2. Olaszország minden részében, Tarint kivéve, a hol most a municipalismus tulajra vergődött, Ricasoli közvetítő szerepe, a napi rendre térés indítványozásával osztatlan tetszésben részesül; mindenki elismeri, hogy ezen államférfi Olaszországot a fenyegető veszélytől megmentette. Ricasoli különben is a többi államférfi felett legfödbetlenebb, s leginkább bírja a nemzet bizalmát, azonban a napoleoni kormány nem nagy rokonszenvet tanúsít iránta. Valószínű, hogy a turini legutóbbi események csak utolsó fellobbanásai az ottani municipalismusnak.

Németország. Berlin, febr. 1. A vámal- kudozások Austriával közelebb állnak a megbukás- hoz, mint a sikerhez, akármit innak a kormánylapok ezen tárgyra nézve. Austria nem sok értéket tulajdonit a vámszerződvénynek; olyasminnek tartja azt, a mi alól egy kormány sem húzhatja ki magát, ha tisztességes kormánynak kíván látszani. A maga részéről fönyomatékok helyez a bor-és örle- tek kedvezményezésére. Hock b. ismételve kijelen- teté, hogy elutazni szándékozik. A porosz kormány- nak igen kellemetlen volna, ha az alkudozások fél- beszakíttatnának, s Austria és Franciaország közt jöne létre kereskedelmi szerződés.

Berlin, febr. 2. A képviselőház elnöke és alelnökei tegnap jelen voltak az udvari táncvizigalomban. A képviselőház bizottmánya elvetette a vasútra fordítandó kölcsönt, s azt kívánta, hogy a határozathozás halasztassék el a költségvetés meg- állapításáig. A „Feud. Corr.” Bismarck utolsó jegy- zékére azt mondja, hogy Poroszország még nem tartja elérkezettnek azt az időt, midőn a herczeg- ségek kérdésében kimondhatná utolsó szavát.

A „Prov. Corr.” írja: „A hadszolgálati köte- lezettségre vonatkozó törvény néhány nap mulva az

országgyűlés elé fog terjesztetni, és ugyan — mint el van határozva — előbb a képviselőház elé. A schleswig-holsteini kérdésre vonatkozólag a porosz kormány a legrövidebb idő alatt határozott közlést teend (Bécsben?) azon mellőzhetlen feltételekről s követelésekről, melyeknek a herczegségek jövő kormánya fölötti eldöntést kellend elbátározniok.

München, febr. 2. Az „A. Allg. Ztg.” hivatalos levelezője arra figyelmeztet, miszerint a bécsi lapokban is látható ama közlemény, hogy Bajor- és Szászország kormányai kinyilatkoztatták volna Bécsben, miszerint Anstriának a hszgek kérdésében követett politikáját ok is a magukénak vallják, melyhez már Württemberg is csatlakozott volna; hanem ezen tudósításokat a hivatalos levelező azok közzé sorozza, melyek jelenleg Berlinben gyártatnak, minden szülyard alap nélkül, csupán ámitási czélból. A hozzájárulást a másik részről előrebocsátott közlésnek kellett volna megelőzni; arról pedig Münchenben, Drezdában és Stutgartban meg vannak győződve, hogy a császari kabinet részéről politikájára vonatkozólag semmi nyilatkozás nem történt, e szerint tehát nem is lehet következetesen szó, az említett kormányok csatlakozásáról a bécsi politikához. Azzal tévesztik össze hibetőleg a dolgot, hogy a nevezett középállami kormányok tettek nyilatkozást Bécsben az iránt, hogy a hszgek kérdését egyelőre most nyugodni hagyják. Ugy lát- szik, a középállami táborban Bajorországnak szándékoznak hagyni a kezdeményezést.

Oroszország. Sz. Pétervár, január 29. Konstantin nagyherczegnek a birodalmi tanács elnökétől kinevezetése nem igen tetszik az ó-orosz pártnak; Oroszország végromlását jövendőlegit e lépésből. Feltűnő, hogy egyedül a „Moszk. Wjed”-nek van bátorsága nyíltan kilépni a síkra. A moszkvai nemesség a közelebbi kerületi és tartományi választások alkalmából emlékiratot intézett Gagarin herczeghez, sajnálkozván lelépte felett; de ez elég tappintattal birt azt el nem fogadni. Azután Katkownik vezettek tüntetéseket, lakomát, emlékiratot; mindezeket meglátszott, hogy törekvéseik czélja kiváltásaik épen tartása. A kormány által javasolt földjövendeli bankot is csak a nemesség számára kívánják felállítani. Végre 217 szavazattal 50 ellenében, feliratot határozak el intézni a császárhoz, aristocratiai alkotmányt kér- ven az országnak; kéri a czárt, venné figyelembe a nemesség roppant szolgálatait, melyeket a pa- rasztko emancipálása művének kivételével tett, s most hivna meg ugyanezen nemesség kebelebből bizonyos számmal választott egyéneket, a kik a kormányhivatalnokok közbejötté nélkül a trón előtt előterjeszhetnék a nemzet óhajtásait. Tehát kizárólag a nemességből választott mellék kormányta- nácsot kívánának. — A „Nat. Ztg.”-nak azt írják Sz. Pétervárról, hogy a császár, midőn ama felirat- ról tettek neki említést, azt mondta volna, hogy a mig ő él, addig nem lesz Oroszországnak alkot- mánya, mert ő ugy van meggyőződve, hogy ne- mességénél s népénél egy fél századdal előbb áll, haladás dolgában; hogy a haladást mindennél előbb szabadszellemtől alaptörvényekkel kell biztosítani, hogy ha egyszer országgyűlés jö létre, ez ne ront- hasson meg mindent s ne léptethesse újra életbe a régi feudaliszmust.

Ujabb. Páris, febr. 3. A „Mem. dipl.” szerint a Poroszország és Austria közti vám- ügyi alkudozások valószínűleg félbe fognak szakíttatni. — Palermo ban egy bourbonista mozgalom a hatóságok gyors és erőlyes föl- lépte által elnyomatott. — Az északiak ujabb győzelmei aggodalmat keltenek a mexikói s canadai állapotok megmaradandó- ságára nézve.

— Milanó, febr. 4. A „Perseveranza” jelenti: Azon ministeri határozatot, melynek következtében a király elutazott, az udvari bál alkalmával tett tüntetések s a municipalit- ás kiáltványra idézte elő. Ez utóbbi ministeri felszólításra is vonatkozott oly határozatot hozni s oly nyilatkozatot tenni, mely a tüntetés hatását csökkenthetné volna, miután a tüntetésben nem csak a munkások, de maga a helyhatóság és a lakosság színének egy része is részt vett volt.

— Florencz, febr. 3. A király ma este ide érkezett s lelkesedéssel fogadtatott. A király a farsang végén, a külhatalmak követekinek társaságában Milanoba menend.

— Turin, febr. 4. Della Rocca a florenczi katonai kerület paranesnokává nevezetett ki. A parlamenti bizottmány a halál- büntetés eltörlését indítványozza.

— Bécs, febr. 6. A pénzügyi bi- zottmány a magy. udv. kancellaria költségvetéséből 571,000 frotot törlött, a revirement megengedése mellett, s a kormányt felszólítá számoljon a gyámpénzekről. A császár ma fogadta a román küldöttséget, mely a g. n. e. metropolia föllállításáért mondott köszönetet. Berger válasz nélkül hagyott interpellatiojára feleletet sürgetett a Reichs- rathban, hol az erdélyi személyadó tárgyal- tatott.

T. és fe. elős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

BÉCSI BÖRZE február 4-kén 1865.

Table with columns: Államadóság, Adott ár, Tartott ár, Elsőbbségi kötvények, Részvények, Záloglevelek, Földterhelmentesítési kötelezvények, Sorsjegyek, Pénzmenek.

Á t n é z é s e

kolozsvári levél- és szekérposta indulásának s érkezésének. Indul a levélposta: Magyarhonba és külföldre naponként déli 12 órakor. Erkezik a levélposta: Magyarhon- és külföldről, névszercint: Bécsből, Pestről, Kassáról, Szegedről, Temesvárról, Aradról, N.-Váradról naponként 2-3 óra tájban.

A Biasini gyorskocsi indul:

Kolozsvárról Nagy-Váradra vasárnap, kedden, csütörtökön és szombaton déli 11 órakor. Nagy-Váradról Kolozsvárra, hétfőn, szerdán, pénteken, vasárnap, a vonat érkezte után. Szállítási díj 8 ft 40 kr. Kolozsvárról Brassóba keddi és pénteken reggel 4 órakor. Szállítási díj Tordáig 2 ft 10 kr. N.-Egyedig 4 ft 38 kr. K.-Fejérvárig 6 ft 56 kr. Szászsebszig 7 ft 35 kr. Szebenig 10 ft 40 kr. Brassóig 18 ft. Brassóból N.-Szebenbe kedden és pénteken reggeli 3 órakor. N.-Szebenből Kolozsvárra szerdán és szombaton reggeli 8 órakor. E vonalokon gyorslovak is kaphatók minden időtájban.

HIRDETÉSEK.

NEM HIVATALOS.

Kemény sajtolt élesztőt

a legjobb minőségben sikerült a birneves Bécs- kis-schwechati serfőződének készíteni a régebben használatban volt big és folyékony serelésztöből; a mely gyártmány kellesztő ereje, kellemes íze, és tartósságára nézve, minden közelebből elterjedt, de többnyire pityókás és egyéb pótszerekből mesterségesen utánzott sajtolt élesztöket felül múl.

Ezen Bécs- kis-schwechati serfőződével kapcsolott első szabadalmazott sajtolt-ser-élesztö gyárból, mely gyártmányáért több tárlatokon arany és ezüst érmekkel ilmetett ki, nálam Kolozsvár és Erdély részére egyedüli forrátkár van, és így azon kellemes belyzetben vagyok, hogy naponta friss szállítmány véve fűszer kereskedésben kis részletben és nagyban is naponta frissa sajtolt ser-élesztövel szolgálhatok a nagy érdemű minden rendű közönségnek.

Kolozsvárt, 1865 február 5-kén HUTFLESZ KÁROLY.

Figyelemre méltó! Az első Magyar Kertész-gazdászati ügynökség bizomány magtára Pestről.

Alólt van szerencsém jelenteni a t. közönségnek, miszerint a fennirt ügynökség bizomány magraktárát birom, honnan a legjelesebb bel- és külföldi gazdasági és kerti vetemény magvak, úgy szintén mindennemű fák, szőlővesszők, dísznővények, virág-hagymák sat. szoval minden oly tárgyvak, a mik bel- és külföldi mag árjegyzékekben előfordulnak, nálam jelen évi február 10-étől kezdve részint rökön találhatók, részint megrendelhetők lesznek; még pedig ugyanazon árba, mint a fentnevezett ügynökségnél; a hol is a göngyök és a szállítási árak legbiztosabb eszközéséről, s a legbiztosabb csira képes jó magvakról kezkeskednek.

A fennevezett ügynökséget nem a nyereszkesedési vágy, hanem egyedül csak is azon óhaját vezette Erdélyben e vállalat felállítására, hogy nem csak Magyar, de a testvér Erdélyhon érdemes Gazdaközönségének is a legillendőbb ócska árban szolgálhasson e czikkkel; s ez által a gazdaság érdekét némű részben előmozdítsa. A nevezett czikkre, továbbá jelen évi február 1-sőjéről kiállított arról szóló árjegyzékekre, s minden a gazdaság terére szükségteltető gépekre megrendeléseket a fennkített időtől fogva (bérmentett levelekben) elfogad, s azok pontos és gyors eszközéséről kezkeskedik.

tisztelőjük TÓTH JÓZSEF, mint a fennevezett bizottmány helyi ügynöke. Főter Fröhlich-ház 164 szám alatt.

Növényi (14-24)

Matico-beföcskendés (Injection) és Matico-tokocskák (Capseln), párisi gyógyszerész GRIMAULT és TÁRSÁTÓL, rue de la Feuillade, 7 sz. B. 886. 12. 2. Uj gyógyszer, a peruai Matico-fa leveleiből készítve, a magki-ömlés gyors és biztos gyógyítására, a belső részek megszorulása vagy meggyula-dása nélkül. Dr. Ricord s a párisi orvosok nagyobb része minden más gyógy-szerről lemondtak e gyógyszer megjelenése óta. A beföcskendés a betegség kelet-kezésekor alkalmazatik, a téhelyek pedig minden koros vagy avult esetekben hasz-nálhatnak, a melyek t. i. a copahü, cubebae és más ércz alapon készült beföcskendé-sek használatára nem akartak szünni.

Raktár van az osztrák birodalom minden nagyobb városai gyógyszerártaiban. Kolozsvárt: WOLFF J. gyógyszerártaiban kapható.

STEIN JÁNOS

könyvkereskedésben Kolozsvártt, Harmath Józsefnél Tordán, Wittich Józsefnél Maros-Vásárhelyt, Dobray Nándornál S.-Udvarhelyt, Barthos Domokosnál S.-Szentgyörgyön, Vokál Jánosnál Nagyenye-den, Sindel Károlynál Brassóban k a p h a t ó:

A Girondiak története.

Irta Lamartine A., fordította Jánosi Ferencz. Az egész munka 10 kötetben fog megjelenni, minden kötet ára 1 frt. A két első kötet már megjelent.

Emléklapok Kolozsvár előkorából.

Vass József kegyesrendi közoktató, a magyar tud. akademia és erdélyi Muzeum-egylet levelező tagjától. Borítékba fűzve 40 kr.

A Hora-támadás története.

Irta id. gróf Teleki Domokos. Ára 1 frt 80 kr. oszt. ért.

Szarmaztató philosophia tanfolyama.

Tanuló növendékeknek kézikönyvül, de egyszersmind tanultaknak is el-mékedési tárgyul, azonban minden mivel magyar embernek is érthető ol-vasmányul. Irta Mihályi Károly r. tanár a nagy-enyedi főtanodánál. Első kötet. Az egész tanfolyam első és második könyve. Ára 1 frt 40 kr. Képek a természetből. A felserdült növendékeknek Wagner Armin után felmutatja Kovácsi Antal. 10 könyvomatú képpel. Ára 1 frt.

Az Általános POLGÁRI TÖRVÉNYKÖNYV

II-dik füzete mint ez jelenleg Erdélyben érvényes; minden a legujabb időig meg-jelent és még hatályban levő utólagos rendeletekkel, felvilágosító és uta-sító jegyzetekkel ellátva. Irta Hilibi HALLER KÁROLY, a kolozsvári kir. jogakademián az által. polg. törvénykönyv, váltó- és ke-reskedelmijog, csöndrendtartás és az általános bányatörv. h. tanára; az igazságügyi elmél. államvizsgálati bizottságnak tagja. Egy füzet ára 1 frt 80 kr. oszt. értékben.

!!! 48 frt helyett CSAK 12 frt !!! D-tor C. A. Wunderlich, Handbueh der PATHOLOGIE und THE-RAPIE. 2-te vermehrte Aufl. 4 Bände 12 fl. ö. W. Kassay Adolf Virágfűzér és társas mulatságok, kérdések és számszerinti feleletekben. III-ik bővített kiadás. Szép színezett borítékban 40 kr.

50 nyitány.

Zongorára: a legelső zeneszerzők műveiből válogatva. Előfizetési ára a két kötetnek 6 frt.

A kameliás hölgy.

Irta ij. Dumas Sándor. 2 kötet. 1 frt.

A Kosztolányi hölgyek.

Történeti regény, két l. kötetben. Irta P. Szathmáry Károly. Ára 2 forint o. ért.

Róma és a római birodalom történetei.

Lamé Fleury után magyarítá Szabó György, tanár. Két rész két kötetben 2 frt.

Szünnapki kirándulás Erdély nyugoti hegyei közé.

Honunk ifjusága számára. Irta Ömpolyi. Öt tájképpel. Ára 60 kr. o. é.

„Elorzott végrendeletek“

Regény. Irta L. BODOR LASZLÓ. Ára 1 frt 20 kr. oszt. ért.

IZIDORA DALAIBOL.

A kolozsvári jótékony nő-egylet javára. Ára 60 kr. Diszkiadás 1 frt 60 kr.

Történelmi gyöngyök.

Gyűjté s betűrendes sorba raká Kiss Mihály, unitárius esperes és árkosi pap Ara kemény kötésben 1 frt 60 kr.

Kelet tündérvilága vagy Saif Züliázán szultán.

Arab rege. Aly bey után fordította Orbán Baláz. Két rész egy kö-tetben kötve 2 frt. Diszkiadás, 4 könyvomatú képpel, 3 frt.

Képek a hazai történelemből.

Ifjuság számára. Szerkeszté Táncoz s János. Ára 50 kr. Diszkiadás, hat színezett képpel. 1 ft 60 kr. o. é.

Kempelen Gyöző. Két úr. Regény. 4 kötet. 4 frt.

Dr. Peregriny Elek. Általános nevelés. Ára 2 frt.

Jókai Mór. Milyenek a nők? Elbeszélések. 2 köt. 2 frt.

Bartalov István. Két dudás egy csárdában. Regény a magyar zenés életből. 2 köt. Ára 1 frt 50 kr.

Zsigmond Vilmos. Bányatan. Kiváló tekintettel a köszémbányá-szatra, a kutatás, furászat, s az ártézi kúta. Ábrákkal ára 4 frt.

Kolozsvári nagy Naptár 1865-dik évre.

Szerkesztette K. PAPP MIKLOS. Ára 1 frt o. ért. Magyar-német képes ABCZE fekete képekkel 20 kr., színezett képekkel 50 kr.

(21) (3-3) Mérnök Székely János urnak n-iklő-di részjósága, mindeu hozzá tartozó kál-sókkal és beisókkal, legalább is hat esz-tökkel haszonbérbe kiadó. A jószág terjedelme és a haszonbéri feltételek iránt értekezhetni, akár a tulajdonossal, bérmentes levél által Marosvásárhelyt, akár tanár Berde Aronnal Kolozs-vártt b. magyaruteza 322 sz. a.

Figyelmeztetés a gazdaközönséghez.

Alóltirt tisztelettel jelentem a t. cz. gazdaközönségnek, hogy tavaszi szükséges gépeiket minél előbb rendeljék meg, hogy a kellő időben szolgálhassak, (mivel nagy mennyiségben készen nem tarthatok) egy-mint Vidats-féle ekék, váltó-ekék, kapáló, töltőgató, vető gépek- szoró vagy sorba vető-többléle exstirpatorok, sorhuzók, szoró és szelelő rosták, ló-hajtó göpelyek egy, két és négy lóerőre, cséplőgépek bármely minta szerint. Fel-vállalok továbbá mindenféle fa- és vas-munkákat illendő áron, valamint ma-lom-munka igazításokat. A munka jósa-gáról egy évig kezeskedem. A megren-deléseknél 1/3 rész foglaló előre bekülden-dő. Értekezhetni személyesen vagy levél által Kolozsvártt munközéptéca 398 szám alatt. BARIS JÓZSEF, gépész.

Waldemar János, aranyozó Bécsből,

Ajánlja magát minden az aranyozó szakmába vágó munkálatokra. Ujannon aranyozás, takarítás és kijávitás végett átvál-lal ócska tárgyakat, úgy czifrázataikban is megrogált, vagy meghasadozott tükör, kép-és órakereteket, csillárokat, fali és oltár-gyertya-artókat, ab akkiszítményeket és függönytárgyakat. Foglalkozik továbbá min-denféle templomi munkákkal, oltár- kijá-vításokkal sat. A legjobb hírt kőpáragók-kal levén üzleti összekötetésben, képes alóltirt bármely követelményeknek megfelelni. A szabadbani használatra szánt aranyo-zásokat, a tartósságérti kezeség mellett vállal el. Lakik az óvárban, vízuteza, a szivarbolttal szemben, Kolozsvártt.

Eladó ház.

A kiilmagyar-utezában, a 35 szám alatti telek, jó karban tartott, két lakosztályból álló épülettel, terjedel-mes kerttel, örökáron eladó. Értekezni lehet t. Zakariás Antal úr szomszéd kereskedésében Kolozsvártt.

Haszonbér.

Méltóságos Hollaki Ferenczö b. Jó-zsika Thékla ur asszonynak Tordamegyé-ben, M.-szentjakabi mintegy 500 hold kiterjedésű birtoka, gazdasági épületekkel, malom, s koresoma régaléival, folyó év Szent-Mihály napjától kezdve hat évek-re haszonbérbe kiadó. Értekezhetni felette aló-lirtal M.-Mehesen. KENDEFFY ISTVÁN.

Haszonbérbe adás.

Gróf Toldalagi Victor koronkai egész tagosított birtoka folyó év április 24-től haszonbérbe adandó, a királyi haszon-nyételekkel együtt. Értekezhetni személye-sen a tulajdonossal Koronkán, vagy bér-mentett levél által, hová utolsóposta Maros-Vásárhely.